

Løgmannsskrivstovan

Løgtingið

Dagfesting: 24. september 2018

Mál nr.: 0698-024/16

Málsviðgjørt: NF

Løgtingsmál nr. xx/2018: Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar Anordning om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret (Dupultan ríkisborgararætt o.a.) og góðkenning av § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 og § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013.

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar Anordning om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret (Dupultur ríkisborgararættur o.a.) og góðkenning av § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 og § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar niðanfyristandandi uppskot til anordning om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret (Dupultan ríkisborgararætt o.a.), og at Løgtingið góðkennir at § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 og § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013 verða kunngjörðar í Kunngerðarblaðnum.

Udkast til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

I medfør af § 3¹, i lov nr. 729 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Erhvervelse af dansk indfødsret ved fødslen m.v.), § 3², i lov nr. 730 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Dansk indfødsret til unge født og opvokset i Danmark m.v.), § 5³, i lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), § 5⁴, i

¹ Bestemmelsen har følgende ordlyd: ”Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.”

² Bestemmelsen har følgende ordlyd: ”Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.”

³ Bestemmelsen har følgende ordlyd: ”Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.”

⁴ Bestemmelsen har følgende ordlyd: ”Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.”

lov nr. 1525 af 27. december 2014 om ændring af adoptionsloven, forældreansvarsloven og lov om dansk indfødsret (Adgang for samlevende til at adoptere sammen m.v.), § 3⁵, i lov nr. 534 af 29. april 2015 om ændring af lov om dansk indfødsret (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation m.v.), og § 4⁶, i lov nr. 1562 af 13. december 2016 om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.) bestemmes:

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004 af lov om dansk indfødsret, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »eller moderen« til: », moderen eller medmoderen«, og 2. pkt. ophæves.
2. I § 2 a, stk. 1, indsættes efter »ægtepar«: »eller et samlevende par«, efter »ægtefællerne« indsættes: »eller en af de samlevende«, og »ugift« ændres til: »enlig«.
3. § 4 A, stk. 3, ophæves.
Stk. 4 bliver herefter stk. 3.
4. § 4 A, stk. 1, ophæves.
Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.
5. § 5, stk. 2, ophæves.
6. I § 5 indsættes efter 2. pkt.:
»Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende.«
7. I § 6, stk. 2, ændres »§ 5, stk. 1« til: »§ 5«.
8. I § 6 indsættes som stk. 3:
»Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder ikke anvendelse, såfremt et barn, herunder adoptivbarn, ved lov undtages fra en forælders naturalisation.«
9. § 7 ophæves.
10. § 12, stk. 1, 1. pkt., affattes således:
»Ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, og ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr.«
11. I § 12, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

⁵ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.»

⁶ Bestemmelsen har følgende ordlyd: »Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.»

»Ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales gebyr på 1.100 kr.«

12. § 12, stk. 1, 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Der betales ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. § 5 og § 6, stk. 2. Der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, en gang for ansøgning om bevis for dansk indfødsret, en gang for ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret og en gang for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Det påhviler ansøgeren og den erklærende at dokumentere, at eventuelle gebyrer tidligere er betalt. Gebyrerne betales ikke tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes, eller hvis erklæringen afvises.«

13. I § 12 indsættes som stk. 6-8:

»Stk. 6. Udgifter til oversættelse af udenlandske dokumenter til brug for behandlingen af en sag om dansk indfødsret afholdes af den, som sagen vedrører.

Stk. 7. Til brug for behandlingen af en sag om dansk indfødsret skal den, som sagen vedrører, og den person, til hvem den pågældende oplyser at have det slægtskab, som danner grundlag for en konstatering af dansk indfødsret eller en opnåelse af dansk indfødsret, medvirke til en dna-undersøgelse med henblik på at fastslå slægtskabet, hvis dette ikke på anden måde kan anses for tilstrækkeligt dokumenteret. Udgifter til foretagelse af dna-undersøgelser afholdes af den, som sagen om dansk indfødsret vedrører.

Stk. 8. Udlændinge- og Integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved foretagelse af dna-undersøgelser til brug for behandlingen af sager om dansk indfødsret.«

14. I § 12 indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan anmode om, at en ansøger om dansk indfødsret ved naturalisation afhøres af politiet, hvis det vurderes af betydning for sagens oplysning.«

15. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 A. Ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation skal indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som Udlændinge- og Integrationsministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening, skal Udlændinge- og Integrationsministeriet tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 1. Udlændinge- og Integrationsministeriet bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives på en særlig blanket.

Stk. 3. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for Udlændinge- og Integrationsministeriet.«

16. § 13, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

Stk. 1. Anordningen træder i kraft dagen efter dens kundgørelse i Kunngerðablaðið.
Stk. 2. § 1, nr. 1, finder ikke anvendelse for børn, der er født før anordningens ikrafttræden. For disse børn finder de hidtil gældende regler anvendelse.
Stk. 3. § 1, nr. 10, finder ikke anvendelse på ansøgninger og erklæringer, der er indgivet eller afgivet før anordningens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger og erklæringer finder de hidtil gældende regler anvendelse.
Stk. 4. § 1, nr. 14 og 15 finder alene anvendelse for ansøgninger, der er indgivet efter anordningens ikrafttræden.

§ 3

Stk. 1. Tidligere danske statsborgere, der har fortabt deres danske indfødsret i medfør af § 7 i lov om dansk indfødsret og opfylder betingelserne i stk. 2 og 3, erhverver dansk indfødsret ved inden for 5 år fra anordningens ikrafttræden over for rigsombuddet at afgive skriftlig erklæring herom.
Stk. 2. Erklæring efter stk. 1 kan afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, jf. dog stk. 3.
Stk. 3. For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller haft ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.
Stk. 4. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

§ 4

Stk. 1. Den, der er optaget på lov nr. 1661 af 20. december 2016 om indfødsrets meddelelse eller senere love om indfødsrets meddelelse med krav om løsning fra statsborgerretlige forhold til fremmede stater, og som ikke er blevet løst, erhverver dansk indfødsret ved inden for 2 år fra anordningens ikrafttræden, jf. § 2, over for rigsombuddet at afgive skriftlig erklæring herom.
Stk. 2. Erhverver en person indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af stk. 1, tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Givet på Amalienborg, den (dato)

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Inger Støjberg

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Lov om indfødsret, sum er galdandi í Føroyum, er ikki broytt síðani 2014. Síðani tá er lógin broytt sjei ferð í Danmark. M.a. er broyting gjørd, sum loyvir dupultum ríkisborgararætti. Serliga er tað hendan broytingin, sum fleiri hava biðið um at fáa settað í gildi fyri Føroyar. Landsstýrið hevur nú fingið eitt lógaruppskot, har allar tær sjei lógarbroytingarnar verða settar í gildi í Føroyum. Við hesum verður lógin um ríkisborgararætt dagførd.

1.2. Galdandi lóggáva

1.2.1. Grundlógin.

Sambært § 44, stk. 1 í grundlógini kann ongin útlendingur fáa danskan ríkisborgararætt uttan við lóg. Hetta merkir, at tað ikki kann latast fyrisitingarligum myndugleikum ella dómstólunum upp í hendi at tilluta danskan ríkisborgararætt til útlenskar ríkisborgarar ella til persónar við ongum ríkisborgaraskapi.

§ 44, stk. 1 í grundlógini verður tó ikki mett at forða fyri, at tað við lóg verður ásett, at danskur ríkisborgararættur sjálvvirkin kann fáast, tá ávísar treytir eru til staðar. Soleiðis eru í galdandi lóg um ríkisborgararætt reglur um, nær danskur ríkisborgararættur kann fáast við føðing, tá foreldrini seinni gifta seg og við ættleiðing.

Ásetingin í grundlógini verður heldur ikki hildin at forða fyri, at reglur kunnu ásetast um, at útlendingar kunnu fáa rætt til danskan ríkisborgararætt, tá ávísar treytir eru loknar. Tílikar reglur um at fáa danskan ríkisborgararætt við, at váttan verður givin um hetta, eru í §§ 3 og 4 í lóg um ríkisborgararætt, har tað sæst, at norðurlenskir ríkisborgarar og fyrrverandi danskir ríkisborgarar undir ávísam treytum kunnu fáa danskan ríkisborgararætt við at geva váttan um tað til ríkisumsitingina ella ríkisumboðið í Føroyum ella Grønlandi.

Í hesum førum taka myndugleikarnir tó ikki avgerð um ríkisborgararætt, men teir staðfesta einans, um treytirnar sambært lógini eru loknar.

Um so er at treytirnar fyri at geva váttan ikki eru loknar, kann ein persónur einans fáa danskan ríkisborgararætt við at verða tikin upp í eitt lógaruppskot um at veita ríkisborgararætt. (Lov om indfødsrets meddelelse (naturalisation))

1.2.2. At fáa danskan ríkisborgararétt við fœðing.

Ásetingin í § 1 í lov om dansk indfødsret um at fáa danskan ríkisborgararétt við fœðing, er grundað á eina meginreglu um ættaruppruna, har ríkisborgararéttur foreldranna hefur týðning fyrri, um ein persónur fær danskan ríkisborgararétt við fœðing.

Eftir § 1, stk. 1 í galdandi lóg fær eitt barn danskan ríkisborgararétt við fœðing, um faðirin ella móðurin hava danskan ríkisborgararétt. Eru foreldur barnsins ikki gift, og hefur einans faðir barnsins danskan ríkisborgararétt, fær barnið einans danskan ríkisborgararétt, um tað er føtt í ríkinum.

Eitt barn, sum er føtt uttanlands og uttanfyri hjúnalag, fær einans danskan ríkisborgararétt við fœðing, um móðurin hefur danskan ríkisborgararétt. Eru foreldur barnsins gift, fær barnið eisini danskan ríkisborgararétt, um faðirin hefur danskan ríkisborgararétt. Børn, sum eru fødd uttan fyri hjúnalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og hvørs faðir hefur danskan ríkisborgararétt, fáa ikki danskan ríkisborgararétt við fœðing, men sambært § 2 fær barnið danskan ríkisborgararétt, um foreldrini giftast.

1.2.3. At fáa danskan ríkisborgararétt við at geva vátan.

Í §§ 3 og 4 í galdandi lóg eru reglur um at fáa danskan ríkisborgararétt við, at vátan verður givin um hetta. Tað sæst, at norðurlenskir ríkisborgarar og fyrrverandi danskir ríkisborgarar undir ávísnum treytum kunnu fáa danskan ríkisborgararétt við at geva skrivliga vátan um tað til ríkisumsitingina ella ríkisumboðið í Føroyum ella Grønlandi.

Treytirnar eru m.a. at persónurin skal vera fyltur 18 ár, búgva og hava búð í ríkinum ávíst áramál og ikki vera revsaður, dømdur ella ákærdur fyri revsilógarbrot.

Sambært § 4 a, stk. 1 er rætturin til danskan ríkisborgararétt sambært §§ 3 og 4 treytaður av, at viðkomandi persónur, sum gevur vátanina, eisini prógvar, at hann verður loystur frá útlenskum ríkisborgararétti í samband við vátan um danska ríkisborgararétt.

1.2.4. At fáa danskan ríkisborgararétt við lóg (naturalisatióin).

Um so er at treytirnar fyri at geva vátan ikki eru loknar, kann ein persónur einans fáa danskan ríkisborgararétt við at verða tikin upp í eitt lógaruppskot um at veita ríkisborgararétt. (Lov om indfødsrets meddelelse (naturalisation)).

Lógaruppskot um at veita ríkisborgararétt, Lov om indfødsrets meddelelse, verður vanligi lagt fyri Fólkatíngið tvær ferð um árið. Uppskotið verður tilevnað við stœði í reglum, sum eru ásettar í eini politiskari avtalu. Í avtaluni boðar ein meiriluti í Fólkatínginum frá, hvørjar treytir, persónar, sum skulu takast upp í einum lógaruppskoti, skulu lúka. Eisini verður í avtaluni ásett, nær umsóknir skulu leggjast fyri Folketingets Indfødsretsudvalg við atlitum at, at nevndin skal taka stœðu til, um tað í tí einstaka fœrinum kann vera givið undantak frá teimum vanligu naturalisatióinstreytunum, sum umsóknjarin móguliga ikki lýkur.

Persónar, sum verða tiknir upp í lógaruppskot um at veita ríkisborgararétt, lúka sostatt antin treytirnar í tí galdandi politisku avtaluni ella hava fingið játtað frávik frá Folketingets Indfødsretsudvalg.

1.2.5. At missa danskan ríkisborgararétt við at fáa útlenskan ríkisborgararétt.

Sambært § 7 í lógini er ásett, at ein persónur sjálvvirkið missir sín danska ríkisborgararétt við at fáa ein útlendskan ríkisborgararétt. Tað ber tess vegna eftir galdandi lóg ikki til at hava fleiri ríkisborgarættir.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Ríkismyndugleikarnir hava gjørt vart við, at lógin um danskan ríkisborgararétt eigur at vera eins í øllum ríkinum. Tað ber ikki til at hava triggjar ymiskar lógir um danskan ríkisborgararétt í ríkinum. Framyvir fer tað ikki at verða sett fyriskipanarheimild inn í lógina, tá lógarbroyting verður gjørd í hesi lógini. Hesar fara í staðin at vera beinleiðis galdandi, og skulu tí leggjast fyri Løgtingið, áðrenn lógin verður samtykt í Fólkinginum.

1.4. Samdráttur av nýskipanini við uppskotinum

Í hesum lógaruppskotinum verða gjørdar fyra høvuðsbroytingar:

1.4.1. Børn fødd í og uttanfyri hjúnalag javnsett o.a.

Reglurnar um at børn, sum eru fødd uttan fyri hjúnalag og uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa, ikki fáa danskan ríkisborgararétt við føðing, verða strikaðar. Eisini verða samlivandi pør javnsett við hjún í sambandi við at víðarigeva danskan ríkisborgararétt við ættleiðing.

1.4.2. Eitt barn fær frá føðing rætt til danskan ríkisborgararétt frá eini danskari sammóðir

Hendan lógarbroytingin heimilar at eitt barn frá føðing fær rætt til danskan ríkisborgararétt frá eini danskari sammóðir ("medmoder"). Broytingin merkir ikki, at skipan við sammóðir verður sett í gildi í Føroyum. Talan er einans um at víðarigeva danska ríkisborgararétt til barn hjá eini sammóður, sum longu er góðkend í Danmark.

1.4.3. Góðkenning av dupultum ríkisborgararétti

Lógarbroytingin strikar regluna um, at ein persónur sjálvvirkið missir sín danska ríkisborgararétt við at fáa ein útlendskan ríkisborgararétt, og strikar kravið um at loyst verður frá útlenskum ríkisborgararétti í samband við vátan um danska ríkisborgararétt.

1.4.4. Innseting av ymiskum gjøldum o.a.

Heimild verður at krevja ymisk gjøld, so sum gjald í samband við vátan um danska ríkisborgararétt og gjald fyri at lata inn umsókn. Eisini verður ásett at umsøkjari sjálvur skal rinda fyri umseting av útlenskum skjølum, sum skulu brúkast til málsviðgerðina, og fyri møguligar dna-kanningar.

1.5. Tær sjei lógarbroytingarnar

1.5.1. Lov nr. 729 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Erhvervelse af dansk indfødsret ved fødslen m.v.).

Endamálið við lógarbroytingini er at javnseta børn fødd í ella uttan fyri hjúnalag ríkisborgaraliga. Eftir galdandi lóg § 1, stk. 1 fær eitt barn, sum er føtt uttanlands og uttan fyri hjúnalag, einans danskan ríkisborgararétt við føðing, um móðurin er donsk, føroysk ella grønlandsk. Eru foreldur barnsins gift, fær barnið eisini danskan ríkisborgararétt, um faðirin er danskur, føroyskur ella grønlandskur.

Børn fødd uttan fyri hjúnalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og pápa við donskum ríkisborgararétti

Lógin heimilar at eitt barn frá føðing fær rætt til danskan ríkisborgararætt, um móðurin ella faðirin er danskur, føroyskur ella grønlandskur, uttan mun til um barnið er føtt í ella uttan fyri hjúnalag.

Børn, sum eru fødd uttan fyri hjúnalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa fáa framyvir eisini danskan ríkisborgararætt við føðing, av tí at galdandi reglur um at børn, sum eru fødd uttan fyri hjúnalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa ikki fáa danskan ríkisborgararætt við føðing, verða strikaðar.

Sammóðurskapur

Lógin heimilar eisini, at eitt barn frá føðing fær rætt til danskan ríkisborgararætt um ein sammóðir ("medmoder") hevur danskan ríkisborgararætt. Broytingin merkir ikki, at skipan við sammóðir verður sett í gildi í Føroyum. Ein sammóðir, hvørs sammóðurskapur er staðfestur í Danmark, kann tí ikki krevja, at føroyskir myndugleikar skulu viðurkenna hana sum foreldur (sammóðir) at barninum, um hon flytir til Føroyar. Hon hevur heldur ikki rætt til veitingar o.tíl. orsakað av barninum, sum foreldur hava rætt til, t.d. barsilsfarloyvi. Sambært lógini um danskan ríkisborgararætt er tað einans danskur ríkisborgararættur sum kann víðarigevast frá eini sammóður, hvørs sammóðurskapur er staðfestur í Danmark.

Tað eru føroyskir myndugleikar einsamallir sum avgera, um skipan við sammóður skal setast í gildi í Føroyum. Slík lóggáva kemur undir persón-, familju- og arvarættin, sum varð yvirtikin sum føroyskt sermál á ólavsøku 2018.

Tað kann verða spurt, hví tað er neyðugt at hava reglur í Føroyum um víðarigeving av donskum ríkisborgararætti frá donskum sammóðrum, tá skipan við sammóður ikki er sett í gildi í Føroyum? Svarið er at danskur ríkisborgararættur er galdandi í øllum ríkinum uttan mun til, á hvørjum grundarlagi hann er fingin. Sum meginregla eiga tí somu reglur um ríkisborgararætt at galda uttan mun til, hvar í ríkinum man býr. Ríkisborgararættur gevur rættindi, sum galda í øllum ríkinum, so sum rætt at upphalda seg og at arbeiða í ríkinum og at fáa útskriva pass. Eisini gevur danskur ríkisborgararættur rætt til at stilla upp og at atkvøða til Fólkatting og Løgting. Sum danskur ríkisborgari hevur ein persónur eisini rætt til at fáa almanna veitingar, um tørvur er á tí, t.d. SU og upphaldshjálp.

Reglan um sammóðurskap í lógini um danskan ríkisborgararætt hevur tí ikki sjálvstøðugan týdning í Føroyum, tí vit ikki hava skipan við sammóðurskapi. Men flytir eitt barn til Føroyar, sum hevur fingið danskan ríkisborgararætt frá síni donsku sammóður í Danmark, so er danski ríkisborgararætturin hjá barninum eisini galdandi í Føroyum. Sammóðurin kann hinvegin ikki krevja, at føroyskir myndugleikar skulu viðurkenna hana sum foreldur (sammóðir) at barninum, um hon flytir til Føroyar.

Annað

Eisini eru reglur um m.a. at rinda fyri umseting av útlenskum skjølum, sum skulu brúkast til málsviðgerðina og reglur um at rinda fyri og luttaka í dna-kanningum.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan er reglurnar um hetta í § 1, nr. 1 og 13.

1.5.2. Lov nr. 730 af 25. juni 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Dansk indfødsret til unge født og opvokset i Danmark m.v.).

Lógin setir gjaldið til kr. 1.100 í samband við vátan um danska ríkisborgararætt.

Reglurnar í lógini um at lætta um móguleikan hjá ungum útlendingum, sum er uppvaksnir í danska ríkinum, at fáa danskan ríkisborgararætt við at geva vátta, vórðu strikaðar við lóg nr. 110 frá 8. februar 2016. Í staðin skulu ungu útlendingarnir, sum eru føddir og uppvaksnir í danska ríkinum, søkja um danskan ríkisborgararætt við naturalisatió, tvs. við at verða tiknir upp í eitt lógaruppskot um at veita ríkisborgararætt (Lov om indfødsrets meddelelse). Ungu útlendingarnir koma við hesum undir tær vanligu treytirnar fyri at fáa danskan ríkisborgararætt við lóg, her uppi í treytir um kunnleika til danska málið og danska samfelagið.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan eru reglurnar um hetta í § 1, nr. 3 og 11.

1.5.3. Lov nr. 1496 af 23. december 2014 om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret).

Lógarbroytingin strikar regluna um, at ein persónur sjálvvirkin missir sín danska ríkisborgararætt við at fáa ein útlenskan ríkisborgararætt, og strikar kravið um at loysa frá útlensskum ríkisborgararætti í samband við vátan um danska ríkisborgararætt. Skiftisreglur eru fyri tey, sum hava mist danskan ella útlenskan ríkisborgararætt seinastu árin.

Reglur um ymisk gjøld verða sett inn í lógina. Áðrenn var í § 12, stk. 1 heimild til ráðharran at áseta nærri reglur um gjøld.

Tað hevur verið ein meginregla í danskari lóggávu um ríkisborgararætt, at man í mestan mun skuldi skáka sær undan dupultum ríkisborgararætti. Hetta tí at vanligu politiska fatanin var, at ein persónur fær eitt serstakt tilknýti til og trúfesti móti tí landi, har viðkomandi er ríkisborgari.

Hendan meginreglan sæst aftur í § 7 í galdandi lóg í Føroyum, sum ásetir, at ein persónur missir sín danska ríkisborgararætt við at fáa ein útlenskan ríkisborgararætt, og at tað er eitt krav, at ein útlenskur ríkisborgari skal verða loystur frá útlensskum ríkisborgararætti í samband við vátan um danska ríkisborgararætt.

Higartil hevur dupultur ríkisborgararættur einans verið góðkendur í teimum førum, tá Danmark millumtjóða hevur havt skyldu til tess. Hetta er t.d. viðvíkjandi persónum, sum eru føddir við dupultum ríkisborgararætti, her uppi í børn hvørs foreldur hava ymiskan tjóðskap. Og børn hjá donskum, føroyskum ella grønlensskum foreldrum, sum búgva í einum landi, har børn sjálvvirkið fáa ríkisborgararætt í hesum landinum við føðing. Eisini persónar, sum ganga í hjúnalag við útlending og sambært lóggávuni í heimlandinum hjá útlenska hjúnafelaganum sjálvvirkið fáa útlenska ríkisborgararætt, kunnu varðveita sín danska ríkisborgararætt.

Við hesi lógarbroytingini kunnu danskir ríkisborgarar, sum ynskja at fáa ein útlenskan ríkisborgararætt, gera hetta uttan at missa teirra danska ríkisborgararætt. Tey skulu í hesum sambandi ikki gera nakað mótvegis donskum myndugleikum. Tað veldst tó um lóggávuna í tí landinum, sum viðkomandi ynskir at fáa ríkisborgararætt, um dupultur ríkisborgararættur verður góðtíkin, ella um tað kann verða sett fram krav um at loysa frá danska

ríkisborgararétti í hesum sambandi. Danskir ríkisborgarar kunnu framvegis eftir umbøn verða loystir frá teirra danska ríkisborgararétti.

Lógarbroytingin hevur eisini við sær, at útlenskir ríkisborgarar, sum ynskja at fáa danska ríkisborgararétt, ikki longur av donskum myndugleikum verða kravdir at loysa frá útlenska ríkisborgararéttinum. Sum áður nevnt veldst tað um lóggávuna í tí landinum, sum viðkomandi er frá, um dupultur ríkisborgararéttur har verður góðtikin, ella um viðkomandi missir sín ríkisborgararétt í útlenska ríkinum við at fáa danskan ríkisborgararétt.

Hendan lógarbroytingin kom í gildi í Danmark 1. september 2015. Síðani tá hevur tað borið til í Danmark at hava dupultan ríkisborgararétt. Fleiri íbúgvar í Føroyum hava heitt á landsstýrið um at skipa fyri, at somu reglur eisini koma í gildi fyri Føroyar, soleiðis at fólk sum búgva í Føroyum fáa sama rétt. Tað er kanska serliga útlendingar, sum hava búð leingi í Føroyum, og sum ynskja at gerast danskir ríkisborgarar, men hveppa seg við at noyðast at siga sín egna útlenska ríkisborgararétt frá sær, um teir gerast danskir ríkisborgarar.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan eru reglurnar um hetta í § 1, nr. 4, 5, 7, 9, 10, 12 og 16, og § 3 og § 4, stk. 1.

1.5.4. § 3 i lov nr. 1525 af 27. december 2014 om ændring af adoptionsloven, forældreansvarsloven og lov om dansk indfødsret (Adgang for samlevende til at adoptere sammen m.v.).

Í lógtingslóg nr. 42 frá 30. apríl 2018 um ættleiðing (Ættleiðingarlógin) er í § 5 ásett, at ógift samlivandi kunnu ættleiða eins og hjún. Eins og hjúnafelagar kunnu samlivandi, ið liva í einum hjúnabandslíknandi parlagi, bert ættleiða saman.

Broytingin í hesi lógini er ein fylgibroyting til broytingina, sum longu er gjørd í § 5 í Ættleiðingarlógini, soleiðis at samlivandi pør verða javnsett við hjún í sambandi við at víðarigeva danskan ríkisborgararétt við ættleiðing.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan eru reglan í § 1, nr. 2.

1.5.5. Lov nr. 534 af 29. april 2015 om ændring af lov om dansk indfødsret (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation m.v.).

Lógarbroyting um at umsókn um naturalisatióin skal latast gjøgnum talgilda sjálvavgreiðslu. Hetta er fyri at fáa málsviðgerðina at ganga skjótari og at gera tað lættari hjá borgarum at søkja. Um ein persónur av serlig grundum ikki kann brúka talgilda sjálvavgreiðslu, ber til í serligum førum at lata inn umsókn á annan hátt.

Heimilað verður ráðharranum at biðja politiið avhoyra umsøkjara, um tað verður mett at hava týdning fyri málið. Hetta kann t.d. vera um ein umsøkjari ynskir at fáa undantak frá vanligu máltreytunum við at vísa til sína útbúgving, og at tað tí er ynskiligt at fáa ummæli frá politinum, hvussu viðkomandi megnar eina samrøðu á donskum. Eisini kann avhoyring vera viðkomandi, um upplýsingarnir í umsóknini tykjast at vera mótstríðandi ella ov ófullfíggaðir til at kunna avgera málið. Eisini Folketingets Indfødsretsudvalg kann heita á ráðharran um at biðja politiið avhoyra ein umsøkjara, sum ynskir danskan ríkisborgararétt við naturalisatióin.

Avhoyringin fer fram hjá politinum í økinum, har umsøkjari býr. Víðari viðgerð av umsóknini bíðar tá, til avhoyringin er liðug. Noktar ein umsøkjari at koma til avhoyring, kann avleiðingin vera, at umsóknin verður noktað, tí málið ikki verður mettt at vera nóg væl upplýst.

Sum liður í málsviðgerðini av umsóknunum bíður Udlændinge- og Integrationsministeriet um upplýsingar frá Det Centrale Kriminalregister og Politiets Efterretningstjeneste.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan eru reglurnar at finna í § 1, nr. 14 og 15.

1.5.6. Lov nr. 111 af 8. februar 2016 om ændring af lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Omfattelse af børn som bipersoner ved afgivelse af erklæring i medfør af reglerne om dobbelt statsborgerskab).

Lógarbroyting til skiftisskipanina í lov nr. 1496 af 23. december 2014 viðvíkjandi teimum persónum, sum hava fingið danska ríkisborgararætt við kravið um at loysa frá ríkisborgararættarligum viðurskiftum til útlensk ríkir.

Lógarbroytingin merkir, at danskur ríkisborgararættur, sum er fingin við at geva vátan sambært § 4 í lógarbroytingina um duplutan ríkisborgararætt, t.e. lov nr. 1496 frá 23. desember 2014, eisini fellur børnum hansara í lut, her uppi í eisini ættleidd børn, um annað ikki er staðiliga ásett.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan er reglan at finna í § 4, stk. 2.

1.5.7. Lov nr. 1562 af 13. december 2016 om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.).

Lógarbroytingin ásetir treytirnar fyri, nær eitt barn fær danskan ríkisborgararætt sum eykafólk til eitt av sínum foreldrum.

Fær ein persónur danskan ríkisborgararætt við vátan ella við lóg (naturalisatión), fáa eisini børn hansara danskan ríkisborgararætt, um annað ikki er staðiliga ásett. Børn, sum á hendan hátt sjálvvirkið fáa danskan ríkisborgararætt við at foreldrini ella annað teirra fáa danskan ríkisborgararætt við vátan ella við lóg (naturalisatión), verða nevnd eykafólk.

Fyri at eitt barn kann fáa danskan ríkisborgararætt sum eykafólk, skal tað vera undir foreldramyndugleika foreldranna, barnið skal vera ógift, undir 18 ár og búsitandi í ríkinum. Fyri eitt ættleitt barn skal ættleiðingin harafturat hava gildi eftir donskum rætti.

Lógarbroytingin ásetir m.a. krav um samtykki frá báðum foreldrum, sum hava felags foreldramyndugleika, tá eitt barn skal fáa danskan ríkisborgararætt við vátan.

Eisini verða innsettar reglur um, nær børn og ættleidd børn ikki skulu roknast upp í sum eykafólk í veittum ríkisborgaraskapi til eitt foreldur.

Í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan er reglurnar at finna í § 1, nr. 6 og 8.

1.6. Góðkenning av § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 og § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013

1.6.1. § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 om regional forvaltning.

Grein 30 er soljóðandi:

“Í lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, foretages følgende ændring:

I § 3, stk. 1, og stk. 4, stk. 1 og 2, ændres “et statsamt, Københavns Overpræsidium” til: “en statsforvaltning”.

Lógarbroytingin varð gjørd sum liður í kommunalreforminum í Danmark. Tá vóru fimm regionalar statsligar eindir stovnaðar, sum fingtu heitið “statsforvaltningar”. Hesar eindir yvirtóku uppgávarnar í statsamtinum.

1.6.2. § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013 om ændring af lov om regional statsforvaltning, lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love som følge af ændret organisering af statsforvaltningerne (Ændret organisering af statsforvaltningerne, regelforenklinger og omkostningsdækkende egenbetaling på det familieretlige område m.v.)

Grein 6 er soljóðandi:

“Í lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, som ændret ved § 30 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

I § 3, stk. 1, og stk. 4, stk. 1 og 2, ændres “en statsforvaltning” til: “statsforvaltningen”.

Við lógini vóru tær fimm statsforvaltningarnar í Danmark framývir skipaðar sum ein myndugleiki.

1.6.3. Góðkenning Løgtingsins av broytingunum.

Hesar lógarbroytingarnar eru samtyktar og kunngjørdar í Lovtidende í Danmark, uttan at tær frammanundan vórðu lagdar fyri føroyskar myndugleikar. Hetta er óiva tí, at talan var um broytingar í myndugleikaskipanini í Danmark, sum ikki hevði við Føroyar at gera.

Sambært § 1 í lov nr. 735 af 6. december 1989 om kundgørelse af love, anordninger og bekendtgørelser på Færøerne, sum broytt við við lóg nr. 157 frá 20. februar 2013, skulu lógir, fyriskipanir og kunngerðir frá ríkismyndugleikunum, sum skulu galda fyri Føroyar, kunngerast í landsstýrisins kunngerðarblaði fyri Føroyar, Kunngerðarblaðið.

Ríkismyndugleikarnir hava fleiri ferð borið upp á mál at fáa broytingarnar kunngjørdar í Kunngerðarblaðnum, men landsstýrið hevur hvørja ferð víst á, at landsstýrið ikki kunnger lógarbroytingar, sum ikki eru viðgjørðar í Løgtinginum. Av tí at talan er um meira tøkniligar broytingar, hevur ongin partur ynskt at leggja bara hesar báðar broytingarnar fyri Løgtingið.

Nú tá Indfødsretslógin verður fullkomiliga dagførd, er tað eitt gott høvið til at fáa Løgtingsins góðkenning av broytingunum, so tær kunnu kunngerast í Kunngerðarblaðnum saman við lógarbroytingunum í hesum uppskoti til kongliga fyriskipan í nýggjasta Lovbekendtgørelse nr. 1029 frá 10. juli 2018 om lov om indfødsret. Sí fylgiskjal 7.

Við at samtykkja hetta lógaruppskotið góðkennir Løgtingið, at broytingarnar í Lov om indfødsret, sum vóru gjørdar við § 30 í lov nr. 542 frá 24. juni 2005 og § 6 í lov nr. 647 frá 12. juni 2013, verða kunngjørdar í Føroyum.

1.7. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið til kongliga fyriskipan hevur verið til ummælis hjá hesum føroyskum uttanhýsis pørtum:

Almannamálaráðnum, Heilsu- og innlendismálaráðnum, Mentamálaráðnum, Vinnumálaráðnum, Ríkisumboðnum, Fútanum, Almannaverkinum, Familjufyrisingini, Útlendingastovuni, Barnaverndarstovuni, Føroya Kommunufelagi, Dátueftirlitinum, Barnanna umboðsmanni BUM, Amnesty International Føroyar, Advokatfelag Føroya, MEGD, Føroya Politistafelag og Vinnuhúsinum.

Hesi hava sent inn ummæli

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingarnar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hevur ongar fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hevur ongar umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hevur ongar fíggjarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir, undir hesum ríkismyndugleikar

Lógaruppskotið hevur ikki umhvørvisligar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir, undir hesum ríkismyndugleikarnir.

Uppskotið hevur smávegis fíggjarligar avleiðingar við sær fyri umsøkjarar, sum nú í størri mun enn áður skulu rinda gjald og móguligar útreiðslur til umseting av skjølum og dna-kanningar.

Uppskotið hevur smávegis umsitingarligar avleiðingar við sær fyri umsøkjarar, sum nú skulu lata umsókn inn gjøgnum talgilda sjálvavgreiðslu.

Tað má metast at hava jaligar sosialar avleiðingar fyri fleiri, at tað fer at bera til at hava dupultan ríkisborgararætt. Eisini má tað metast at hava jaligar sosialar avleiðingar fyri fleiri, at sambúgvandi pør verða javnsett við hjún í sambandi við at víðarigeva danskan ríkisborgararætt

við ættleiðing, og at börn fœdd í og uttan fyri hjúnalag verða javnsett viðvíkjandi víðarigeving av donskum ríkisborgararætti.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Hesir sáttmálar hava týdning fyri spurningin um dupultan ríkisborgararætt:

1. Europaráðets konvention af 6. maj 1963 om begrænsning af tilfælde af dobbelt statsborgerret og værnepligt for personer med dobbelt statsborgerret (Fylgiskjal 6)

Millumtjóðasáttmálin kom í gildi fyri alt kongsríkið Danmarkar tann 17. desember 1972.

Sáttmálin áleggur sáttmálapørtunum at avmarka tilburðir við dupultum ríkisborgararætti. Sambært artikkul 1, stk. 1 missa ríkisborgarar, sum hava nátt myndugleikaaldir, og sum sjálvboðið, tvs. antin við lóg, fríum vali ella við endurognan, ríkisborgararætt sín higartil, um teir fáa ríkisborgararætt í øðrum landi.

Sambært artikkul 2 kann ein persónur, sum hevur ríkisborgararætt í einum ella fleiri av sáttmálaríkunum, siga frá sær ríkisborgararætt sín í einum ella fleiri av hesum við samtykki frá tí sáttmálapartinum, hvørs tjóðskap hann ynskir at siga frá sær. Eisini eru reglur um, nær eitt ríki ikki kann nokta at geva sítt samtykki.

Í artikkul 7, stk. 1 er møguligt hjá einum ríki at boða frá, at tað bert vil brúka ásetingarnar í kapittul 1 ella 2 í sáttmálanum. Kapittul 1 eru reglur um avmarkan av dupultum ríkisborgararætti.

Sáttmálin eru settur í gildi í hesum londum: Belgia, Danmark, Frankaríki, Holland, Írlandi, Italia, Luxembourg, Noregi, Spania, Stóra Bretlandi, Svøríki og Eysturríki. Av hesum londunum hava Belgia, Frankaríki, Írland, Italia, Luxembourg, Spania, Stóra Bretlandi og Svøríki í samband við staðfestingina av sáttmálanum tikið fyrivarni fyri at at brúka kapittul 1.

Við avtalu tann 2. apríl 2007 millum sáttmálapartarnar og aðalskrivarin í Evroparáðnum er tað blivið møguligt hjá einum sáttmálaparti bara at uppsiga kapittul 1 í sáttmálanum, tvs. partvís uppsøgn av sáttmálanum. Uppsøgn fær gildi eitt ár eftir, at uppsøgnin er móttikin av aðalskrivaranum.

Við skrivi dagfest 23. juli 2014 til aðalskrivarin í Evroparáðnum segði Danmark upp kapittul 1 í sáttmálanum, sum hevur reglur um avmarkan av dupultum ríkisborgararætti. Uppsøgnin varð móttikin av aðalskrivaranum 25. august 2014 og fekk gildi frá 26. august 2015.

2. Europaráðets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (Fylgiskjal 5)

Sáttmálin ásetir meginreglur og reglur um ríkisborgararætt hjá likamligum persónum og reglur um herskyldu í førum við dupultum ríkisborgararætti, og sum nationala lóggáva hjá sáttmálapørtunum skal samsvara við. Sáttmálin staðfestir, at hvør einstakur hevur rætt til ríkisborgararætt, at forðast skal fyri støðu við ongum ríkisborgararætti, og at ongin á tilvildarligum grundarlagi skal fáa ríkisborgararættin tiknan frá sær.

Kapittul V í sáttmálanum, artikkul 14-17, er um dupultan ríkisborgararætt.

Tað sæst í artikkul 14, at sáttmálapartarnir skulu loyva, at børn, sum við føðing sjálvvirkið fáa ríkisborgararætt í ymiskum londum, varðveita hendan, eins og sáttmálapartarnir skulu loyva sínum ríkisborgarum at hava fremmandan ríkisborgararætt, um hesin verður fingin sjálvvirkið við hjúnalagi.

Í artikkul 15 sæst, at sáttmálin ikki avmarkar rætt sáttmálapartsins til í nationalari lóggávu at áseta, um ríkisborgari, sum fær ella hevur ríkisborgararætt í øðrum landi, skal varðveita ella missa sín ríkisborgararætt í sáttmálalandinum, og um ognan ella varðveiting av ríkisborgararætti er treytað av at siga frá sær ella miss av útlenskum ríkisborgararætti.

Tað sæst í artikkul 16, at eitt sáttmálaland ikki má treytað ognan ella varðveiting av ríkisborgararætti hjá einum persóni við, at viðkomandi sigur frá sær ella missir útlenskan ríkisborgararætt, um so er at avkannan ella missur av ríkisborgararættinum ikki er møguligt ella ikki við rímligheit má metast at vera neyðugt.

Í artikkul 17 er ásett, at ríkisborgari, sum býr í einum sáttmálalandi, og sum hevur útlenskan ríkisborgararætt, í sáttmálalandinum skal hava somu rættindi og skyldur sum landsins egna ríkisborgara hava. Ásetingarnar í artikkul 14-17 snúgva seg ikki um fólkarættarligar reglur um diplomatiska ella konsulæra vernd, sum eitt sáttmálaland veitir einum av sínum ríkisborgarum, sum samstundis hevur fremmandan ríkisborgararætt, eins og ásetingarnar ikki viðvíkja sáttmálalandsins brúk av internationalum privatrættarligum reglur í førum við dupultum ríkisborgararætti.

Tað er sostatt ikki neyðugt at siga upp allan ella partar av hesum sáttmálanum fyri í størri mun at loyva dupultum ríkisborgararætti.

Forboð fyri mismuni í artikkul 5

Sáttmálalandsins reglur ella siðvenja um ríkisborgararætt mugu ikki gera mismun orsakað av kyni, trúgv, rasu, húðarliti, tjóðskaparligum ella etniskum uppruna. Hendan uppreksanin er ikki tann sama sum í artikkul 14 í Evropeiska mannarættindasáttmálanum EMRS, m.a. manglar føðing og mál. Tað er tó eitt eyðkenni við ríkisborgararætti, at londini kunnu seta ávís eyðkenni fyri, hvør verður roknaður sum ríkisborgari landsins. Slík eyðkenni kunnu hava við sær serviðgerð, t.d. í mun til krav um kunnleika til málið í landinum, uppruna og føðistað.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS, sum er konglig fyriskipan nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention. Sáttmálin varð settur í gildi fyri Føroyar við lóg tann 1. mai 2000.

Viðkomandi fyri lógarbroytingina um dupultan ríkisborgararætt eru artikkul 8 um virðing fyri privatlívi og familjulívi og artikkul 14 um forboð fyri mismuni.

Rætturin til privatlív fevnir sambært siðvenju hjá Mannarættindadómstólinum um rætt til at búseta seg og menna bond til onnur menniskju og heimin. Sosiali samleikin hjá einum persóni er tí fevndur av verndini. Sambært siðvenjuni hjá dómstólinum tryggjar artikkul 8 tó ikki rætt til ávísan tjóðskap, men tað kann ikki útihýsast, at ein tilvildarlig noktan av ríkisborgararætti eftir umstøðunum kann vera brot á artikkul 8.

Sambært dómstólsvenju verður misjovn viðgerð mett sum mismunur, um hon ikki er grundað í rímiligum og objektivum muni (saklig), tvs. um hon ikki hevur eitt lógligt endamál, og um tað ikki er rímiligt lutfall millum teir miðlar, sum verða brúktir, og tað mál, sum verður roynt at útinna (proportionalitetur).

Mett verður at fyriliggjandi lógarbroyting ikki er í stríð við Evropeiska mannaættindasáttmálan.

Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, ið áleggur limalondunum at menna og fremja politikk, lógir og fyrisingarlig mál, ið skulu tryggja rættindi hjá fólki, ið bera brek.

Sáttmálin varð settur í gildi fyri Føroyar tann 23. august 2009 við “Bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap”.

Uppskotið verður mett at vera í samsvar við ásetingarnar í ST sáttmálanum um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek.

2.9. Marknaforðingar

Marknaforðingar eru lógir, almennar reglur og siðvenjur, ið tarna flytføri hjá tí einstaka ella møguleikanum hjá fyrítøkum at virka um landamørk í Norðurlondum.

Mett verður, at hetta uppskotið ikki hevur við sær nakrar marknaforðingar ella kann tarna flytføri hjá tí einstaka borgaranum ella kann ávirka umstøðurnar hjá fyrítøkum at virka um landamørk í Norðanlondum ella millum Føroyar, Danmark og Grønland.

2.10. Revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, sektir ella onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Gjaldið fyri at søkja um at fáa danskan ríkisborgararétt við naturalisatión (við lóg) hækkar frá kr. 1.000 til kr. 1.100.

Fyri at geva vátan um danskan ríkisborgararétt skal rindast eitt gjald á kr. 1.200. Hetta hevur fyrr verið ókeypis.

Umsøkjarar skulu gjalda fyri umseting av útlenskum skjølum, sum er neyðug at brúka í viðgerðini av umsóknini. Eisini útreiðslur til møguliga dna-kanning í samband við umsókn skal umsøkjarin sjálvur gjalda.

2.13. Áleggur lógaruppskotið fólki skyldur?

Lógaruppskotið áleggur ikki nakrar skyldur á fólk.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan enn landsstýrismannin ella til kommunur?

Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til landsstýrismann ella kommunur.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Mett verður ikki at lógaruppskotið hevur aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Ja	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Ja	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greina

Til § 1

Nr. 1.

(§ 1, stk. 1, 1. pkt.) Broytingin heimilar, at eitt barn frá føðing fær rætt til danskan ríkisborgararætt um ein sammóðir ("medmoder") hevur danskan ríkisborgararætt. Hvør ið er donsk sammóðir skal skiljast sum ásett í §§ 27 og 27 a í Børneloven, Lovbekendtgørelse nr. 1817 frá 23. desember 2015:

§ 27. Er en kvinde blevet behandlet med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses hendes ægtefælle, registrerede partner eller partner som barnets far eller medmor, hvis denne har givet samtykke til behandlingen og barnet må antages at være blevet til ved denne, jf. dog § 27 a, stk. 1. Samtykket skal være skriftligt og indeholde en erklæring om, at manden skal være barnets far, eller at kvinden skal være barnets medmor.

§ 27 a. Er en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner eller en kvindelig partner, blevet behandlet med assisteret reproduktion med en kendt mands sæd af en sundhedsperson eller under

en sundhedspersons ansvar, anses manden som barnets far, hvis barnet må antages at være blevet til ved denne behandling og manden skriftligt har erklæret, at han skal være barnets far, jf. dog stk. 2. Ægtefællen, den registrerede partner eller partneren til den kvinde, der skal behandles, skal have givet skriftligt samtykke til behandlingen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis de tre parter, der er nævnt i stk. 1, skriftligt erklærer, at ægtefællen, den registrerede partner eller partneren til den kvinde, der skal behandles, skal være barnets medmor. Herefter anses ægtefællen, den registrerede partner eller partneren som barnets medmor.

Broytingin merkir ikki, at skipan við sammóðir verður sett í gildi í Føroyum. Ein sammóðir kann ikki krevja, at føroyskir myndugleikar skulu viðurkenna hana sum foreldur (sammóðir) at barninum, og hon hevur tí ikki rætt til veitingar o.tíl. orsakað av barninum, sum foreldur hava rætt til, t.d. barsilsfarloyvi. Sambært lógini ber einans til at víðarigeva danska ríkisborgararætt frá eini sammóður, sum longu er góðkend í Danmark.

Tað eru føroyskir myndugleikar einsamallir sum avgera, um skipan við sammóður skal setast í gildi í Føroyum. Slík lóggáva kemur undir persón-, familju- og arvarættin, sum varð yvirtikin sum føroyskt sermál á ólavsøku 2018.

Tað kann verða spurt, hví tað er neyðugt at hava reglur í Føroyum um víðarigeving av donskum ríkisborgararætti frá donskum sammóðrum, tá skipan við sammóður ikki er sett í gildi í Føroyum? Svarið er at danskur ríkisborgararættur er galdandi í øllum ríkinum uttan mun til, á hvørjum grundarlagi hann er fingin. Sum meginregla eiga tí somu reglur um ríkisborgararætt at galda uttan mun til, hvar í ríkinum man býr. Ríkisborgararættur gevur rættindi, sum galda í øllum ríkinum, so sum rætt at upphalda seg og at arbeiða í ríkinum og at fáa útskriva pass. Eisini gevur danskur ríkisborgararættur rætt til at stilla upp og at atkvøða til Fólkatting og Løgting. Sum danskur ríkisborgari hevur ein persónur eisini rætt til at fáa almanna veitingar, um tørvur er á tí, t.d. SU og upphaldshjálp.

Reglan um sammóðurskap í lógini um danskan ríkisborgararætt hevur tí ikki sjálvstøðugan týðning í Føroyum, tí vit ikki hava skipan við sammóðurskapi. Men flytir eitt barn til Føroyar, sum hevur fingið danskan ríkisborgararætt frá síni donsku sammóður í Danmark, so er danski ríkisborgararætturin hjá barninum eisini galdandi í Føroyum. Sammóðurin kann hinvegin ikki krevja, at føroyskir myndugleikar skulu viðurkenna hana sum foreldur (sammóðir) at barninum, um hon flytir til Føroyar.

Sí meira um støðuna hjá eini danskari sammóður í Føroyum í fylgiskjali 4, har spurningar og svar er til ymisk viðurskifti viðv. sammóðurskapi. Eisini kann lesast um hetta í fylgiskjali 3, sum er upprit hjá Udlændinge- og integrationsministeriet dagfest 17. mai 2018 um ígildisseting av lógarbroytingum í lóg um danskan ríkisborgararætt í Føroyum, partur nr. 1 um sammóðurskap.

(2. pkt. strikað) Reglan um at børn, sum eru fødd uttan fyri hjúnalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa ikki fáa danskan ríkisborgararætt við føðing, verða strikaðar.

Endamálið við lógarbroytingini er at javnseta børn fødd í ella uttan fyri hjúnalag ríkisborgaraliga. Eftir galdandi lóg § 1, stk. 1 fær eitt barn, sum er føtt uttanlands og uttan fyri hjúnalag, einans danskan ríkisborgararætt við føðing, um móðurin er donsk, føroysk ella

grønlandsk. Eru foreldur barnsins gift, fær barnið eisini danskan ríkisborgararétt, um faðirin er danskur, føroyskur ella grønlandskur.

Lógin heimilar at eitt barn frá føðing fær rétt til danskan ríkisborgararétt, um móðurin ella faðirin er danskur, føroyskur ella grønlandskur, uttan mun til um barnið er føtt í ella uttanfyri hjunalag.

Børn, sum eru fødd uttan fyri hjunalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa fáa framyvir eisini danskan ríkisborgararétt við føðing, av tí at galdandi reglur um at børn, sum eru fødd uttan fyri hjunalag uttanlands, av eini útlenskari móðir og við donskum, føroyskum ella grønlandskum pápa ikki fáa danskan ríkisborgararétt við føðing, verða strikaðar.

Nr. 2. (Samlivandi pør sett inn í § 2 a, stk. 1)

Í lógtingslóg nr. 42 frá 30. apríl 2018 um ættleiðing (Ættleiðingarlógin) er í § 5 ásett, at ógift samlivandi kunnu ættleiða eins og hjún. Eins og hjúnafelegar kunnu samlivandi, ið liva í einum hjúnabandslíknandi parlagi, bert ættleiða saman.

Hetta er ein fylgibroyting til broytingina, sum longu er gjørd í § 5 í Ættleiðingarlógini, soleiðis at samlivandi pør verða javnsett við hjún í sambandi við at víðarigeva danskan ríkisborgararétt við ættleiðing.

Nr. 3. (§ 4 A, stk. 3 verður strikað)

Sambært § 4 A, stk. 3 kann vátan um at fáa ríkisborgararétt eftir §§ 3 og 4 ikki verða givin av einum verja ella av tí, sum hevur foreldramyndugleikan. Reglan verður strikað, og tær vanligu reglurnar í lógunum viðvíkjandi verjumál og foreldramyndugleika skulu í staðin verða brúktar.

Hetta verður gjørt, tí tað verður ikki mett at vera neyðugt at skerja rættin hjá foreldrum og verjum at geva vátan vegna ómyndug og persónar undir verju í størri mun enn ásett í vanligu reglunum um foreldramyndugleika og verjumál.

Nr. 4. (§ 4 A, stk. 1 verður strikað)

Lógarbroytingin hevur við sær at útlenskir ríkisborgarar, sum ynskja at fáa danska ríkisborgararétt, ikki longur av donskum myndugleikum verða kravdir at loysa frá útlenska ríkisborgararéttinum. Tað veldst tó um lóggávuna í tí landinum, sum viðkomandi er frá, um duplur ríkisborgararéttur har verður góðtikin, ella um viðkomandi missir sín ríkisborgararétt í útlenska ríkinum við at fáa danskan ríkisborgararétt.

Nr. 5. (§ 5, stk. 2 verður strikað)

Tað sæst í § 5, stk. 1, at um ein persónur fær ríkisborgararétt við at geva vátan sambært §§ 3 ella 4, fáa eisini børn hansara danskan ríkisborgararétt, her uppi í ættleidd børn, um ikki annað er staðiliga ásett. Fyri at eitt barn kann fáa danskan ríkisborgararétt, skal tann, sum gevur vátan hava foreldramyndugleika yvir barninum, barnið skal vera ógift, undir 18 ár og búsitandi í ríkinum. Fyri ættleitt barn skal ættleiðingin harafturat hava gildi eftir donskum rætti.

Fyri til fulnar at tryggja hesum børnum móguleika til duplutan ríkisborgararétt, verður reglan í § 5, stk. 2 strikað. Sambært hesi reglu er tað eini treyt fyri at barnið kann fáa danskan ríkisborgararétt, at tað verður váttað, at barnið í hesum sambandi missir útlenskan ríkisborgararétt, um ikki annað av foreldrum barnsins framvegis hevur ríkisborgararétt har og eisini hevur lut í foreldramyndugleika.

Nr. 6. (Nýtt punktum sett inn í § 5)

Lógarbroytingin krevur samtykki frá báðum foreldrum, sum hava felags foreldramyndugleika, tá eitt barn skal fáa danskan ríkisborgararætt við fráboðan. Hetta verður mettt at vera ein so týðandi avgerð viðvíkjandi barninum, at foreldrini eiga at vera samd um hetta.

Nr. 7.

Fylgibroyting av at § 5, stk. 2 verður strikað. § 5 hevur eftir hetta bara eitt stykki. Sí broyting § 1, nr. 5.

Nr. 8. (Nýtt § 6, stk. 3 sett inn)

Sambært § 6, stk. 2 verða reglan í § 5 brúkt samsvarandi, um tann, sum skal naturaliserast, hevur børn, undir hesum ættleidd børn. Eitt barn fær sostatt sjálvvirkið danskan ríkisborgararætt við naturalisatión sum eykafólk, um tað ikki beinleiðis er ásett í lógartekstinum til lóg um at veita ríkisborgararætt, at barnið ikki fær lut í veitan av ríkisborgararætti.

Sambært siðvenju verður kravt, at barnið ikki skal hava framt brotsverk, sum viðførir bíðitíð, ella sum fullkomiliga útilokar einum umsøkjara um danskan ríkisborgararætt at kunna verða tikin upp á lógaruppskot um at veita ríkisborgararætt. Levnaðarkrøv til eykafólk í naturalisatiónsmálum verða ásett við støði í eini fráboðan frá Folketingets Indfødsretsudvalg um, at eykafólk, sum eru skuldsett ella revsaði av týðningi fyri naturalisatiónsmálið, skulu vera tikin út úr lógaruppskotinum til lóg um veitan av ríkisborgararætti.

Sambært siðvenju verður eitt barn, sum ikki lýkur levnaðarkrøvini, undantikið foreldranna naturalisatión við, at tað beinleiðis verður ásett í lógartekstinum til lóg um at veita ríkisborgararætt, at barnið ikki fær lut í ríkisborgararætti foreldranna.

Við broytingini í § 6 verður nú beinleiðis ásett í lógini um ríkisborgararætt, at barn, undir hesum eisini ættleitt barn, sum verður undantikið foreldranna naturalisatión í lógaruppskotinum um at veita ríkisborgararætt, ikki fær danskan ríkisborgararætt.

Nr. 9. (§ 7 verður strikað)

Lógarbroytingin strikar regluna um, at ein persónur sjálvvirkið missir sín danska ríkisborgararætt við at fáa ein útlenskan ríkisborgararætt.

Broytingin merkir, at danskir ríkisborgarar, sum fáa útlenskan ríkisborgararætt, ikki longur við hesum missa sín danska ríkisborgararætt. Hetta er fyri til fulnar at tryggja hesum persónum møguleika til dupultan ríkisborgararætt.

Skiftisreglur eru fyri tey, sum hava mist danskan ella útlenskan ríkisborgararætt seinastu árin.

Nr. 10. (Umorðing av § 12, stk. 1, 1. pkt.)

Sambært § 12 í galdandi lóg verður rindað eitt gjald á kr. 1.000, tá ið umsókn um naturalisatión verður latin inn.

Við hesi lógarbroytingini verður ásett, at sama gjald á kr. 1.200 skal rindast fyri øll mál um ávikavist at vátta ella at varðveita danskan ríkisborgararætt og umsókn um naturalisatión. Gjaldið fer sostatt framvir eisini at fevna um mál um at vátta ella at varðveita danskan ríkisborgararætt, sum higartil hava verið viðgjørd ókeypiss.

Umsókn um at vátta ella at varðveita danskan ríkisborgararætt skal skiljast sum ein umsókn um at vátta danskan ríkisborgararætt sambært §§ 1 og 2 í lóg um ríkisborgararætt, og umsókn um at varðveita danskan ríkisborgararætt sambært § 8 í lógini.

Eisini verður ásett at børn undir 18 ár ikki skulu rinda gjald, tá ið umsókn um naturalisatióin verður latin inn.

Nr. 11. (*Nýtt punktum sett inn í § 12, stk. 1*)

Sambært § 12 í galdandi lóg verður rindað eitt gjald á kr. 1.000, tá ið umsókn um naturalisatióin verður latin inn.

Onki gjald er fyri at geva vátan um danskan ríkisborgararætt. Við hesi broytingini verður sett inn eitt gjald á kr. 1.100 fyri at geva vátan um danskan ríkisborgararætt. Gjaldið fer eisini at fevna um nýggj vátanarmál fyri norðurlendskar og fyrrverandi danskar ríkisborgarar, sum higartil hava verið viðgjørd ókeypiss.

Nr. 12. (*Umorðing av § 12, stk. 1, 3. pkt.*)

Sambært galdandi § 12, stk. 1, 3. pkt. er ráðharrin heimilaður at áseta nærri reglur um rindan av gjøldum og undantøku frá hesum. Við hesi heimild er givin út bekendtgørelse nr. 874 af 4. juli 2014 om betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret. Kunngerðin hevur tó ikki verið í gildi í Føroyum.

Við hesi broytingini verður kunngerðarheimildin strikað. Í staðin verður ásetingarnar, sum fyrr vóru í kunngerðini, nú settar inn í § 12, stk. 1 í lógini. Ásett verður at

- gjald verður ikki goldið fyri børn, sum eru fevnd av vátan foreldranna ella umsókn um danskan ríkisborgararætt sbt. § 5 og § 6, stk. 2.
- Gjald verður einans goldið eina ferð fyri umsókn um naturalisatióin.
- Gjald verður einans goldið eina ferð fyri umsókn um vátan um danska ríkisborgararætt.
- Gjald verður einans goldið eina ferð fyri umsókn um at varðveita danskan ríkisborgararætt.
- Gjald verður einans goldið eina ferð fyri at geva vátan um danskan ríkisborgararætt.

Eisini verður ásett at tað er umsøkjarin ella tann vátandi, sum skal prógva, at eitt gjald áður er goldið. Gjald verður ikki afturgoldið, um umsóknin ikki verður játtað, ella um vátanin verður avvíst.

Nr. 13. (*Nýtt stk. 6-8 sett inn í § 12*)

(*Stk. 6.*) Sett verður inn áseting sum nágreiniliga staðfestir, at útreiðslur til yvirseting av útlenskum skjølum, sum skulu brúkast í málsviðgerðini av umsókn um danskan ríkisborgararætt, skal rindast av tí, sum málið viðvíkur.

Umseting av útlenskum skjølum kann m.a. vera viðkomandi í mun til umsókn um naturalisatióin, umsókn um vátan fyri og varðveiting av donskum ríkisborgararætti og í samband við tillutan av donskum ríkisborgararætti við vátan. Í tann mun tað er ásett í norðurlenska málsáttmálanum, at ríkisborgarar í øðrum norðurlondum kunnu senda inn skjøl, sum er skrivað á teirra egna máli, fer tað ikki at vera sett krav um umseting.

(*Stk. 7.*) Her verður nágreinað, at tað sum liður í málsviðgerðini av eini umsókn um danskan ríkisborgararætt, kann verða kravt, at tann sum málið viðvíkur, og tann persónurin, sum viðkomandi upplýsir at vera í ætt við, og hvørs skyldskapur er grundarlag fyri at staðfesta

danskan ríkisborgararétt ella at fáa danskan ríkisborgararétt, skulu vera við til eina dna-kanning fyri at staðfesta skyldskap, um hetta ikki á annan hátt kann roknast at vera nóg væl skjálprógva.

(*Stk. 8.*) Heimild til ráðharran at áseta nærri reglur um mannagongdina fyri at gera dna-kanning at brúka í viðgerðini av málum um danskan ríkisborgararétt. Við hesari heimild er givin út bekendtgørelse nr. nr 873 af 4. juli 2014 om dna-undersøgelser til brug for behandlingen af sager om dansk indfødsret.

Nr. 14. (*Nýtt stk. 9 sett inn í § 12*)

Nýggja ásetingin heimilar, at ráðharrin kann biðja um, at ein umsøkjari, sum søkir um danska ríkisborgararétt við naturalisatión, verður avhoyrdur av politinum, um tað verður mett at vera neyðugt fyri upplýsingina av málinum.

Hetta kann t.d. vera um ein umsøkjari ynskir at fáa undantak frá vanligu máltreytunum við at vísa til sína útbúgving, og at tað tí er ynskiligt at fáa ummæli frá politinum, hvussu viðkomandi megnar eina samrøðu á donskum. Eisini kann avhoyring vera viðkomandi, um upplýsingarnar í umsóknini tykjast at vera mótstríðandi ella ov ófullfíggaðir til at kunna avgera málið. Eisini Folketingets Indfødsretsudvalg kann heita á ráðharran um at biðja politiið avhoyra ein umsøkjara, sum ynskir danskan ríkisborgararétt við naturalisatión.

Avhoyringin fer fram hjá politinum í økinum, har umsøkjarin býr. Víðari viðgerð av umsóknini bíðar tál, til avhoyringin er liðug. Noktar ein umsøkjari at koma til avhoyring, kann avleiðingin vera, at umsóknin verður noktað, tí málið ikki verður mett at vera nóg væl upplýst.

Í liður í málsviðgerðini av umsóknunum biður Udlændinge- og Integrationsministeriet um upplýsingar frá Det Centrale Kriminalregister og Politiets Efterretningstjeneste.

Nr. 15. (*Nýggj § 12 a sett inn*)

Lógarbrotying um at umsókn um naturalisatión skal latast gjøgnum talgilda sjálvavgreiðslu. Hetta er fyri at fáa málsviðgerðina at ganga skjótari og at gera tað lættari hjá borgarum at søkja. Um ein persónur av serlig grundum ikki kann brúka talgilda sjálvavgreiðslu, ber til í serligum førum at lata inn umsókn á annan hátt.

Nr. 16. (*§ 13, stk. 7 strikað*)

Reglan kom inn í lógina við lov nr. 252 af 27. maj 1950 om dansk indfødsret, og er ein skiftisregla um miss av donskum ríkisborgararétti við at fáa útlenskan ríkisborgararétt. Ásetingin verður eins og aðrar ásetingar í lógini um miss av donskum ríkisborgararétti við at fáa útlenskan ríkisborgararétt, strikað.

Til § 2 (*Gildiskoma og skiftisreglur*)

Stk. 1. Gildiskomuáseting. Ásett er at fyriskipanin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd í Kunngerðarblaðnum.

Stk. 2. Skiftisregla, sum ásetir, at reglan um at eitt barn frá føðing fær rætt til danskan ríkisborgararétt um ein sammóðir ("medmoder") hevur danskan ríkisborgararétt, ikki er galdandi fyri børn, ið eru fødd áðrenn, fyriskipanin er komin í gildi. Fyri hesi eru higartil galdandi reglur galdandi.

Stk. 3. Skiftisregla, sum ásetir, at reglurnar um broyting í gjaldi fyri ávikavist at vátta ella at varðveita danskan ríkisborgararætt og umsókn um naturalisatió, ikki eru galdandi fyri umsóknir og váttanir, sum eru latnar inn ella givnar, áðrenn fyriskipanin kemur í gildi. Fyri hesar eru higartil galdandi reglur galdandi, eisini um umsóknin ikki er liðugt viðgjørd, fyrrenn aftan á at fyriskipanin er komin í gildi.

Stk. 4. Skiftisregla, sum ásetir, at reglan í § 12, sum heimilar at at ein umsøkjari, sum søkir um danska ríkisborgararætt við naturalisatió, kann verða avhoyrdur av politinum, og reglan um at umsókn um naturalisatió skal latast gjøgnum talgilda sjálvavgreiðslu, einans er galdandi fyri umsóknir, sum verða latnar inn, aftan á at fyriskipanin er komin í gildi.

Til § 3 (*Serlig skiftisregla um at fáa aftur mistan danskan ríkisborgararætt*)

Áseting, sum ger tað møguligt hjá fyrrverandi donskum ríkisborgarum undir ávísnum umstøðum at fáa aftur ein mistan danskan ríkisborgararætt við at geva skrivliga váttan um hetta.

Stk. 1. Tað er ein treyt, at ríkisborgararætturin skal vera mistur eftir regluni í § 7 í lógini. Skrivlig váttan um ynski at fáa aftur danska ríkisborgararættin skal innan 5 ár, frá tí at fyriskipanin kom í gildi, verða givin Ríkisumboðnum.

Stk. 2. Ein treyt fyri at geva váttan er, at viðkomandi í tíðarskeiðinum millum missin av danska ríkisborgararættinum og tá váttan verður givin, ikki er dømdur treytaleysa frælsisrevsing. Tað kann síggjast í Det Centrale Kriminalregister, um ein persónur er dømdur treytaleysa frælsisrevsing. Eisini kann viðkomandi sjálvur upplýsa, um hann er dømdur slíka revsing. Ásetingin fevnir um bæði danskar, føroyskar, grønlandskar og útlendskar dómur, har viðkomandi er dømdur treytaleysa frælsisrevsing.

Stk. 3. Fyrrverandi danskir ríkisborgarar, sum er føddir uttanlands, kunnu eisini fáa aftur ein mistan danskan ríkisborgararætt. Eisini fyri hesi er tað ein treyt, at fyrrverandi ríkisborgararætturin er mistur sambært § 7 í lógini. Fyri at persónar, sum eru føddir uttanlands, má afturvinning av ríkisborgararættinum eisini hava atlit at reglunum í § 8. Sambært § 8 í lógini missir persónur, sum er føddur uttanlands, ríkisborgararætt sín, um hann hvørki við bústaði ella uppihaldi í ríkinum innan viðkomandi fylti 22 ár, hevur havt neyðuga tilknýti til Danmark.

Fyrrverandi danskir ríkisborgarar undir 22 ár, ið eru føddir uttanlands, skulu fyri at varðveita afturvunnun danskan ríkisborgararætt aftan á at hava fyllt 22 ár, sum útgangspunkt hava búð ella havt uppihald í ríkinum, sum staðfestir neyðuga tilknýti til Danmark, Føroyar ella Grønland.

Fyri fyrrverandi danskar ríkisborgarar yvir 22 ár, ið eru føddir uttanlands, og sum ikki hava fingið avgerð sambært § 8, er tað harumframt ein treyt, at viðkomandi innan fyltað 22. árið antin hevur havt bústað ella uppihald í ríkinum í minsta lagi 1 ár tilsamans.

Stk. 4. Møguleikin at fáa aftur ein mistan danskan ríkisborgararætt eftir § 3 fevnir eisini um ómyndug børn hjá fyrrverandi donskum ríkisborgara, hóast børnini ikki áður hava verið danskir ríkisborgarar.

Um ein fyrrverandi danskur ríkisborgari fær ríkisborgararætt við at geva váttan sambært stk. 1, fáa eisini børn hansara, undir hesum eisini ættleidd børn, lut í ríkisborgararættinum, um ikki tað staðiliga er ásett, at eitt barn ikki skal hava lut í ríkisborgararættinum. Tað er ábyrgdin hjá

tí fyrrverandi danska ríkisborgaranum sjálvum nágreiniliga at tilskila, at hann ikki ynskir, at barnið fær danskan ríkisborgararætt saman við sær.

Fyri at eitt barn kann fáa danskan ríkisborgararætt, skal tann, sum gevur váttan hava lut í foreldramyndugleikanum yvir barninum, barnið skal vera ógift og undir 18 ár. Fyri ættleitt barn skal ættleiðingin harafturat hava gildi eftir donskum rætti.

Til § 4. (*Serlig skiftisregla til persónar, sum hava fingið danskan ríkisborgararætt við kravið um at loysa frá útlenskum ríkisborgararætti, men sum ikki eru loystir*)

Stk. 1. Persónar, sum eru tiknir upp í lógir um at veita ríkisborgararætt men við kravi um at vera loystur frá útlenskum ríkisborgararætti, og sum enn ikki eru blivnir loystir, kunnu við hesi áseting fáa danskan ríkisborgararætt við einans at geva váttan, uttan at teir skulu lúka hinar treytirnar fyri hesum, og tess vegna uttan at skulu verða loystir frá teirra ríkisrættarligu støðu til útlenskt ríki.

Skrivlig váttan um ynski at fáa danskan ríkisborgararættin skal innan 2 ár, frá tí at fyriskipanin kom í gildi, verða givin Ríkisumboðnum.

Stk. 2. Hetta er lógarbroyting til skiftisskipanina í lov nr. 1496 af 23. december 2014 viðvíkjandi teimum persónum, sum hava fingið danska ríkisborgararætt við kravið um at loysa frá ríkisborgararættarligum viðurskiftum til útlenskt ríki.

Ásetingin merkir, at danskur ríkisborgararættur, sum er fingin við at geva váttan sambært § 4 í lógarbroytingina um dupultan ríkisborgararætt, t.e. lov nr. 1496 frá 23. desember 2014, eisini fellur børnunum í lut, undir hesum eisini ættleidd børn, um annað ikki er staðiliga ásett.

Løgmannsskrivstovan, x. september 2018

Aksel V. Johannesen
løgmaður

/ Marjun Hanusardóttir

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

- Fylgiskjal 1: Javntekstur
- Fylgiskjal 2: Samandráttur hjá Udlændinge- og integrationsministeriet dagfest 26. juni 2018 til uppskotið til kongliga fyriskipan
- Fylgiskjal 3: Upprit hjá Udlændinge- og integrationsministeriet dagfest 17. mai 2018 um ígildisseting av lógarbroytingum í lóg um danskan ríkisborgararrætt í Føroyum.
- Fylgiskjal 4: Yvirlit hjá Udlændinge- og integrationsministeriet dagfest 17. mai 2018 við spurningum og svar til ymisk viðurskifti viðv. sammóðurskapi

- Fylgiskjal 5: Bekendtgørelse nr. 17 af 12. juni 2003 af europæisk konvention af 6. november 1997 om statsborgerret.
- Fylgiskjal 6: Bekendtgørelse nr. 37 af 30. april 1973 af europæisk konvention af 6. mai 1963 om begrænsning af tilfælde af dobbelt statsborgerret og værnepligt for personer med dobbelt statsborgerret og protokol af 24. november 1977.
- Fylgiskjal 7: Lovbekendtgørelse nr. 1029 af 10. juli 2018 af lov om dansk indfødsret.